

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس: روانشناسی یادگیری و آموزش

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: آموزش پزشکی

عنوان درس: روانشناسی یادگیری و آموزش

کد درس:

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری

نام مسؤؤل درس: دکتر رقیه گندم کار

مدرس / مدرسان: دکتر رقیه گندم کار / زهرا زارعی

پیش‌نیاز / هم‌زمان: -

رشته و مقطع تحصیلی: دکتری (PhD) آموزش پزشکی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: آموزش پزشکی

محل کار: گروه آموزش پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۹۵۵۷۱۲

نشانی پست الکترونیک: gandomkarr@gmail.com

^۱مشمتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس:

بخش عمده‌ای از مهارت یک مدرس منوط به آشنایی وی با کاربرد اصول و یافته‌های روانشناسی، در آموزش و تدریس است. یادگیری، هم تابع اصول و نظریه‌های عمومی روانشناسی یادگیری است که درباره همگان صدق می‌کند، و هم تابع تفاوت‌های فردی فراگیران در امر فراگیری است. به این ترتیب لازم است مدرسان هم با نظریه‌ها و قوانین عمومی تغییر رفتار، نگرش و شناخت آشنا باشند و هم به تفاوت‌های فردی در یادگیری و عملکرد اشراف داشته باشند. بنابراین درس روانشناسی آموزش و یادگیری بر آن است تا فراگیران مقطع کارشناسی ارشد آموزش علوم پزشکی را به گونه‌ای با نظریه‌ها و مفاهیم روانشناختی مرتبط با این درس آشنا سازد که بتوانند در حوزه تربیت مدرسان علوم پزشکی توانمند در انتقال مفاهیم، شکل‌دهی ارزش‌ها و تربیت دانش‌آموختگان ماهر اثر گذار باشند. این درس از طریق آموزش غیر حضوری و به صورت بارگذاری محتوای چندرسانه‌ای، انجام تکالیف، مطالعه‌ی کتاب و مقاله به همراه اسلایدهای مربوطه ارائه خواهد شد. محتوا و تکالیف هر مبحث در زمان مشخص شده در سامانه بارگذاری خواهد شد. در طول ترم به سوالات دانشجویان از طریق سامانه پاسخ داده می‌شود. بازخورد به تکالیف دانشجویان هم به صورت فردی و هم به صورت گروهی بر حسب نیاز ارائه می‌شود.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اصول و مفروضات نظریه‌های یادگیری مطرح در حوزه آموزش پزشکی را به منظور ارتقای آموزش، بهبود روش‌های تدریس، مدیریت محیط آموزشی و کلاس به کار ببرند.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- یادگیری را از دیدگاه‌های رفتاری، شناختی و سازنده‌گرایی تعریف کند.
- کلیدواژه‌ها و مفاهیم پایه در نظریه‌های یادگیری رفتاری (کنشگر و پاسخگر)، اجتماعی شناختی (بندورا، آزوبل، ویگوتسکی)، شناختی (طرحواره و پردازش اطلاعات)، سازنده‌گرایی و انگیزشی را در یادگیری توضیح داده و این نظریه‌ها را با هم مقایسه کند.
- نحوه استفاده از مفاهیم مشتق از نظریه‌های فوق‌الذکر و تلفیق آنها با هم را در تدریس علوم پزشکی به بزرگسالان شرح دهد.
- فراشناخت را تعریف کرده، مؤلفه‌های آن را از هم تمیز دهد.
- مهارت‌های اساسی تفکر شامل تفکر نقاد، و تفکر خلاق را از بعد روانشناختی توضیح داده، و فنون ارتقای آنها را شرح دهد.
- استدلال بالینی را مبتنی بر مهارت‌های اصلی تفکر توضیح دهد و مؤلفه‌های اساسی آن را تشریح نماید.

- تیپ‌های شخصیتی را در فراگیری نام ببرد، آنها را شرح دهد، و کاربرد آنها در آموزش علوم پزشکی و اداره محیط آموزشی را تحلیل نماید.
- سبک‌های یادگیری را نام برده و تعریف کند و کاربرد آنها را در حوزه‌های مختلف آموزش علوم پزشکی را توضیح دهد و آنها را با هم مقایسه کند.
- نقش انگیزه، انگیزش، نیاز در یادگیری را با ذکر مثال و تحلیل موردی شرح دهد.
- بتواند چالش‌های فردی مربوط به مدرس و فراگیر، و همچنین محیط آموزشی را شناسایی، ارزیابی و تحلیل کند و برای آنها از بعد روانشناختی راهکار تلفیقی مبتنی بر مفهوم‌پردازی مورد ارائه دهد.
- بتواند در منابع علمی حوزه روانشناسی یادگیری پاسخ پرسش‌های خویش را به‌طور مستقل پیدا کند.

رویکرد آموزشی!

■ ترکیبی^۲

□ حضوری

□ مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

■ کلاس وارونه

□ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

■ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

□ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری اکتشافی هدایت شده

■ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

□ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱	معارفه، مرور مشارکتی طرح درس، تشریح تکالیف دانشجویان	جلسه آنلاین و محتوای چند رسانه ای	-	دکتر گندم‌کار
۲	مقدمه ای بر یادگیری	کلاس آنلاین/محتوای چند رسانه ای	-	دکتر گندم‌کار
۳	نظریه‌های یادگیری رفتاری	کلاس آنلاین	مطالعه بخشی از کتاب- جزوه در قالب فایل PDF/ آزمون کوتاه کتبی	دکتر گندم‌کار
۴	نظریه‌های شناختی (پردازش اطلاعات و حافظه)	کلاس آنلاین/محتوای چند رسانه ای	آزمون کوتاه کتبی	خانم زارعی
۵	نظریه‌ی شناختی- اجتماعی بندورا و یادگیری خودتنظیمی	کلاس آنلاین/محتوای چند رسانه ای	تکلیف	دکتر گندم‌کار
۶	نظریه‌های سازنده‌گرایی شناختی (پیاژه و ویگوتسکی)	کلاس آنلاین/محتوای چند رسانه ای	آزمون کوتاه کتبی	خانم زارعی
۷	نظریه‌های سازنده‌گرایی اجتماعی	کلاس آنلاین/محتوای چند رسانه ای	آزمون کوتاه کتبی	خانم زارعی
۸	آزمون میان‌ترم	-	-	دکتر گندم‌کار / خانم زارعی
۹	نظریه‌های انسان‌گرایی (انگیزه و انگیزش در یادگیری)	کلاس آنلاین/محتوای چند رسانه ای	آزمون کوتاه کتبی	دکتر گندم‌کار
۱۰	نظریه‌های تغییر پذیری (ارائه گروهی دانشجویان)	ارائه دانشجویی- جلسه آنلاین	-	دکتر گندم‌کار
۱۱	هوش	اسلاید	-	دکتر گندم‌کار
۱۲	تفکر نقاد	مطالعه مقاله و بخشی از کتاب	-	دکتر گندم‌کار
۱۳	استدلال بالینی	مطالعه مقاله	-	دکتر گندم‌کار
۱۴	تفکر خلاق و خلاقیت	مطالعه بخشی از کتاب	-	دکتر گندم‌کار
۱۵	شخصیت و انواع آن	مطالعه مقاله	-	دکتر گندم‌کار
۱۶	سبک‌های یادگیری	مطالعه بخشی از کتاب/اسلاید	تکلیف	دکتر گندم‌کار
۱۷	آزمون پایان ترم	-	-	دکتر گندم‌کار

وظایف و انتظارات از دانشجویو:

- انجام تکالیف در موعد مقرر
- مطالعه منابع معرفی شده
- مشارکت فعال در کلاس های آنلاین
- همکاری در ارائه پروژه گروهی مربوط به دانشجویان

شرح پروژه گروهی دانشجویان:

عنوان پروژه: نظریات تغییر پذیری- برای ارایه شفاهی مطالب انتظار می رود ابتدا در مورد تاریخچه مفاهیم و عناصر نظریات تغییر پذیری توضیحاتی ارائه شود، سپس در مورد کاربردهای آن در آموزش و شیوه های آموزش و ارزیابی آن بحث شود و در نهایت خلاصه ای از یک مقاله پژوهشی به عنوان یک مثال کاربردی در آموزش پزشکی ارائه شود. در مورد ارائه کتبی نیز انتظار می رود محتوای ارائه شفاهی به صورت سازماندهی شده به همراه ذکر منابع در قالب فایل word تدوین و از طریق سامانه نوید ارسال شود.

نکات مهم در ارائه شفاهی و کتبی پروژه:

- دانشجویان می بایست پس از جست و جو و یافتن منابع برای ارائه ی پروژه، در اولین قدم منابع به دست آمده را برای استاد درس ارسال کرده و پس از تایید ایشان به ادامه کار بپردازند.
- کل پروژه ۴ نمره داره، ۲ نمره مختص ارائه شفاهی و ۲ نمره مختص ارائه کتبی است که به کل اعضای گروه به صورت یکسان تعلق میگیرد.
- ساختار اسلایدها، شیوه ارائه و بیان مطالب، استفاده از محتوا و منابع معتبر و زمانبندی مناسب در ارزیابی نهایی بخش شفاهی پروژه و سازماندهی مطالب، نگارش روان و قابل درک و رفرنس دهی مناسب در مورد بخش کتبی پروژه مورد توجه قرار میگیرد.

روش ارزیابی دانشجویو:

ارزیابی تکوینی:

آزمون های کوتاه کتبی: ۲,۵ نمره

تکالیف: ۱ نمره

حضور در کلاس های آنلاین و مشارکت در بحث ها: ۱ نمره

ارائه شفاهی در کلاس آنلاین: ۲ نمره

ارائه کتبی مطالب ارائه شفاهی: ۲ نمره

ارزیابی تراکمی:

آزمون کتبی میان دوره شامل سؤالات بازپاسخ: ۶ نمره

آزمون کتبی پایان دوره شامل سؤالات بازپاسخ : ۵,۵ نمره
محتواهای مربوط به آزمون میان دوره و همچنین ارائه ی دانشجویی در آزمون پایانی لحاظ نمی شود.

منابع:

الف) کتاب:

سیف، ع؛ روانشناسی پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزش (آخرین ویراست).

ب) مقالات:

- Taylor DC, Hamdy H. Adult learning theories: Implications for learning and teaching in medical education: AMEE Guide No. 83. Medical teacher. 2013; 35(11):e1561-e72.

ج) محتوای الکترونیکی:

محتواهای چند رسانه ای بارگذاری شده در سامانه

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

- Haghani F, Masoomi R. Overview of learning theories and its applications in medical education. Iranian Journal of Medical Education. 2011; 10(5).
- Cook DA, Artino Jr AR. Motivation to learn: an overview of contemporary theories. Medical education. 2016;50(10):997-1014.